

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI
SAMARAQAND DAVLAT UNIVERSITETI
KATTAQO'RG'ON FILIALI**

Ro'yxatga olindi:

№ BD-60920100-1.16

2021 yil "___" _____

"TASDIQLAYMAN"

Sana DUKF direktori:

Sh.R. Urakov

2021 yil 30 08

IJTIMOIY ISH TEXNOLOGIYALARI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	900 000	– Sog'liqni saqlash, ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi:	920 000	– Ijtimoiy ta'minot
Ta'lim yo'nalishi:	60920100	– Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha)

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar	
IIT 12404	2024-2025	8	4	
Fan/modul turi	Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy	O'zbek		6	
1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami (soat)
	Ijtimoiy ish texnologiyalari	60	60	120
2.	I. Fanning mazmuni Bugungi kunda ijtimoiy ish – o'z hayotiy muammolarini mustaqil hal etishga, ko'p holatlarda yashashga qiynalgan insonlarga yordam ko'rsatishga yo'naltirilgan faoliyatning o'ziga hos turidir. Jahon tajribasida aholining zaif qatlamlari-qariyalar, imkoniyati cheklangan insonlar, muammoli oilalar,qiyn hayotiq muammolarga duch kelgan insonlar,shu jumladan bolalarga yordamni malakali mutaxassislar – ijtimoiy ishchilar tashkil etadilar va amalga oshiradilar. Ijtimoiy ish texnologiyalari fanining asosiy maqsadi talabalarda ijtimoiy xizmatning mazmun mohiyati, shakllari, metodlari, texnologiyalari, axloq tamoyillari va huquqiy ta'minoti borasida batafsil taassurot hosil qilishdan iborat. Shuningdek, talabalarda jahon sivilizatsiyasida yordam va qo'llab-quvvatlash institutlarining tarixiy shakllari, modellarining rivojlanishining evolyusion yo'li haqida tizimli tasavvur shakllantirishdan iborat. Fanning vazifalari: talabalarni yuqorida ko'rsatilgan ijtimoiy xizmat ko'rsatish faoliyati bo'yicha amaliy ko'nikmalar hosil qilish, tizimli va mustaqil fikrlashga, jamiyatda barcha insonlariga yordam ko'rsatish tamoyillarini targ'ib etishga o'rgatishdan iborat. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)			

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:
Ma'ruza mashg'ulotlari uchun mavzular.

1-mavzu:Ijtimoiy ish texnologiyalari: tushuncha, xususiyatlari va tipologiyasi.

Ijtimoiy ish texnologiyalari tushunchasi. Ijtimoiy ish texnologiyalari predmeti xususiyatlari. ish texnologiyalarining metodologik, tashkiliy, psixologik, ijtimoiy va siyosiy tamoyillari. Ijtimoiy ish texnologiyalarining qonuniyatlari.

2-mavzu:Ijtimoiy ishda texnologiyalarning o'ziga xos-xususiyatlari va tasnifi

ijtimoiy texnologiyalarning umumiy talqinini, ijtimoiy ishning inson faoliyatining bir turi sifatida o'ziga xos xususiyatlarini, ijtimoiy ishning ob'ekti, sub'ektlari, mazmuni, vositalari va boshqa tarkibiy qismlari

3-mavzu:Ijtimoiy ishda texnologik jarayonning mazmuni va tuzilishi

Ijtimoiy ishda texnologik jarayonning tuzilishi, Ijtimoiy ishda texnologik jarayonning vazifalari, Ijtimoiy ishda texnologik jarayonning bosqichlari.

4-mavzu:Inson faoliyatida texnologiyaning o'rni.

Ijtimoiy texnologiyalar bilimlar tizimi sifatida, Ijtimoiy texnologiyalarning ijtimoiy jarayonlarga ta'siri

5-mavzu:Ijtimoiy terapiya va ijtimoiy rehabilitatsiya

Ijtimoiy terapiya mazmuni-mohiyati, Ijtimoiy-terapevtik faoliyatning tuzulishi, Ijtimoiy terapiyaning turlari va funktsiyalari, Ijtimoiy rehabilitatsiya turlari va funktsiyalari

6-mavzu:Ijtimoiy moslashuv va maslahat

Ijtimoiy moslashuv jarayonlari va ijtimoyilashuv, ularning o'zaro aloqadorligi. Ijtimoiy moslashuv bosqichlari.Ijtimoiy moslashuvning asosiy mexanizmlari

7-mavzu: Ijtimoiy ishda guruxli usul

Ijtimoiy ishda guruxli usul tarixi, Guruxli dinamika va uning asosiy elementlari. Treningning metodologik tamoyillari va uni shakllantirish

8-mavzu: Nogironlar bilan ijtimoiy ish olib borish texnologiyasi

Jamiyatni nogironlarga bo'lgan munosabatining asosiy akseologik kontsepsiyasi. Nogironlarga ijtimoiy yordam ko'rsatish, ko'maklashish va himoyalash tizimi. Nogironlik turlari va ular bilan ishlash ijtimoiy texnologiyalarining xususiyatlari

9-mavzu: Yolg'iz qariyalar olib boriladigan bilan ijtimoiy ish texnologiyalari

Jamiyatda qariyalik kategoriyasi, Qariyalarning asosiy muammolari va ularni xal qilishda ijtimoiy ish texnologiyalaridan foydalanish yo'llari. Qariyalikning asosiy ijtimoiy nazariyasining mazmuni.

10-mavzu: Bolalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari

Bolalar xuquqlari to'g'risidagi Konventsia, Bolalarning asosiy muammolari va ularni xal qilishda ijtimoiy ish texnologiyalaridan foydalanish yo'llari. Ijtimoiy himoyaga muxtoj bolalarning kategoriyalari va ular bilan ishlash texnologiyasi.

11-mavzu: Migrantlar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari

Migratsion jarayonlari haqida tushuncha. Migratsion jarayonlarining asosiy turlari va ularning xususiyatlari, Migratsion jarayonlarning asosiy sabablari va migrantlar bilan ijtimoiy ishning asosiy yo'nalishlari.

12-mavzu: Oilalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari

Oila haqida tushuncha, asosiy turlari va ularning xususiyatlari, Krizisli oilalar va ularning muammolari, Oilalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalardan foydalanish yo'llari

13-mavzu: Oilalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari

Oila haqida tushuncha, asosiy turlari va ularning xususiyatlari, Krizisli oilalar va ularning muammolari, Oilalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalardan foydalanish yo'llari

III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Ijtimoiy ish texnologiyalari fanining obe'kti, predmeti va metodlari.
2. Ijtimoiy ish texnologiyalarining nazariy asoslari.
3. Ijtimoiy ish texnologiyalari ko'rsatish shakllari va turlari
4. Uyda parvarishlash bo'yicha ijtimoiy ish texnologiyalari
5. Ijtimoiy ish texnologiyalari ko'rsatishni tashkil etish
6. Ijtimoiy ish texnologiyalarini amalga oshirishning jahon tajribasi.
7. Ijtimoiy ishda guruxli usul
8. Nogironlar bilan ijtimoiy ish olib borish texnologiyasi
9. Yolg'iz qariyalar olib boriladigan bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
10. Bolalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
11. Migrantlar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
12. Oilalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
13. Yolg'iz qariyalar olib boriladigan bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
14. Bolalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
15. Bolalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
16. Migrantlar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
17. Oilalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Ijtimoiy ish texnologiyalari fanining obe'kti, predmeti va metodlari.
2. Ijtimoiy ish texnologiyalarining nazariy asoslari.
3. Ijtimoiy ish texnologiyalari ko'rsatish shakllari va turlari
4. Uyda parvarishlash bo'yicha ijtimoiy ish texnologiyalari
5. Ijtimoiy ish texnologiyalari ko'rsatishni tashkil etish
6. Ijtimoiy ish texnologiyalarini amalga oshirishning jahon tajribasi.
7. Ijtimoiy ishda guruxli usul
8. Nogironlar bilan ijtimoiy ish olib borish texnologiyasi
9. Yolg'iz qariyalar olib boriladigan bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
10. Bolalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
11. Migrantlar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
12. Oilalar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari

3. V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Talabalarga ijtimoiy ish texnologiyalari to'g'risida amalga oshirish mexanizmini takomillashtirish, aholining turmush darajasini izchil oshirish va sifatini yaxshilash, ijtimoiy nochor qatlamlarini qo'llab-qo'vvatlashga qaratilgan chora-tadbirlar tizimini mohiyatini o'rgatishdan iborat.

Fanning vazifalari - ijtimoiy ish texnologiyalari fani ob'ekti, predmeti, asosiy tushuncha va kategoriyalarini mohiyatini tushuntirish, zamonaviy ijtimoiy ishning asosiy qonun va tamoyillarini umumiy va xususiy jihatlarini ko'rsatib berish, ijtimoiy xizmatning mohiyati va mazmunini ochib berish orqali talabalarga jamiyatda bo'layotgan sotsial jarayon, hodisalarni ilmiy tahlil etish zaruriyatini singdirishdir.

Fan bo'yicha talabalarning bilimi, malaka va ko'nikmalariga qo'yiladigan talablar

- Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. Talaba:
- shaxsning mehnat qilish, bilim olish huquqlarini amalga oshirishni iqtisodiy va huquqiy jihatdan kafolatlash;
- Jahonda ijtimoiy xizmatni nazariy asoslari kelib chiqishi tarixi, rivojlanish bosqichlari va jahon moliyaviy - iqtisodiy inqirozi sharoitida transformatsiyalashuvi to'g'risida;
- rivojlangan bozor munosabatlari sharoitida aholiga jumladan aholini ijtimoiy jihatdan nochor qatlamiga ko'rsatiladigan ijtimoiy xizmatlar bozorini rivojlantirish va ko'rsatiladigan xizmatlar sifatini yaxshilash;
- aholining hamma qatlamlarini, birinchi navbatda eng kam himoya qilingan qatlamlarining ijtimoiy himoya mexanizmini yaratish;
- ish joyini yo'qotgan taqdirda ishsizlarga qayta o'qish va qayta tayyorlash imkoniyatini berib ularning mehnat bozoridagi raqobatbardoshligini ta'minlash;
- ijtimoiy sug'urta tizimini yaratish;
- ijtimoiy jihatdan nochor aholi qatlamlari turmush darajasining keskin pasayishiga yo'l qo'ymaslik va aholini ijtimoiy himoya manzilligini kuchaytirish;
- davlatning ijtimoiy siyosatini ishlab chiqish, amalga oshirish, boshqarish va isloh etish yo'nalishlari;
- ijtimoiy xizmat sohasini isloh etishning xorij, shu jumladan Buyuk Britaniyani boy tajribasidan O'zbekistonda ijtimoiy siyosat strategiyasini va rivojlanish istiqbollarini ishlab chiqishda foydalanishning nazariy-amaliy jihatlarini to'g'risidatasavvurga ega bo'lishi;

4.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;

	Fan zamonaviy pedagogik texnologiyaning "Klaster", "Bumerang", "Fikrlar hujumi", "Munozarali dars", "FSMU" singari metodlari orqali hamda slaydlar, multimedia namoyishlari bilan o'tkaziladi va mashg'ulotlardagi ma'lumotlar multimedia vositalari yordamida taqdimot qilinadi.
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	Asosiy adabiyotlar: - G'aniyeva M, Latipova N, Negmatov I, Sherov M. Ijtimoiy ish etikasi. T. Fan va texnologiyalar. 2015. - G'aniyeva Ijtimoiy ish asoslari. T. Chashma print. 2010. Qo'shimcha adabiyotlar: - O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda). – Toshkent, 2017. - O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 02.02.2017 yildagi "O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonuni talablarini amalga oshirish chora-tadbirlari haqidagi" PQ-2752- sonli qarori // www.lex.uz. - O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 28.05.2019 yildagi "O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Farmoni. – Toshkent, 2019. - Mirziyoev Sh.M. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SHavkat Mirziyoevning "Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" gi Qarori. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi 05.06.2018 y.N PQ-3775Qarori. – Toshkent, 2018. - Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017. - Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017. - Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir

- rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017.
8. Jane H. Aiken. Law as Social Work. 11 Wash. U. J.L. & Pol'y 63-82 (2003). Georgetown University Law Center, jha33@law.georgetown.edu.
 9. Stephanie Charlesworth and turner. Social Work Law. USA: Pearson, 2015.
 10. Siobhan Laird. Practical Social Work Law. Analysing Court Cases and Inquiries. University of Nottingham. England: Lengmen is an imprint of Pearson, 2010. – 528 p.

Me'yoriy-huquqiy hujjatlar:

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2011.
2. O'zbekiston Respublikasining «O'zbekiston Respublikasida nogironlarni ijtimoiy himoya qilish to'g'risida»gi Qonuni.
3. O'zbekiston Respublikasining «Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish to'g'risida»gi Qonuni.
4. O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi Qonuni. – Toshkent: Adolat, 1997.
5. O'zbekiston Respublikasining «Fuqarolarning davlat pensiya ta'minoti to'g'risida»gi Qonuni, 2012 yildagi o'zgartishlar bilan.
6. O'zbekiston Respublikasining «Bola huquqlarining kafolatlari to'g'risidagi» Qonuni. – Toshkent, 2008.
7. O'zbekiston Respublikasining «Vasiylik va homiylik to'g'risida»gi Qonuni. – Toshkent, 2014.
8. O'zbekiston Respublikasining Jinoyat kodeksi. – Toshkent: Adolat, 2013.
9. O'zbekiston Respublikasining Jinoyat-ijroiya kodeksi. – Toshkent, 1997.
10. O'zbekiston Respublikasining Jinoyat-protsessual kodeksi. – Toshkent: Adolat, 2013.
11. O'zbekiston Respublikasi kodekslari. – Toshkent: Adolat, 2013.
12. O'zbekiston Respublikasi Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksi. – Toshkent: Adolat, 2013.
13. O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi. – Toshkent: Adolat, 2013.
14. O'zbekiston Respublikasining Oila kodeksi. – Toshkent: Adolat, 2013.
15. O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksi. – Toshkent: Adolat, 2013.

16. O'zbekiston Respublikasining Uy-joy kodeksi. – Toshkent: Adolat, 1998.
17. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi. – Toshkent: Adolat, 2013.
18. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik protsessual kodeksi. – Toshkent: Adolat, 2013.
19. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolarning murojaatlari to'g'risidagi Qonuni. – Toshkent: Adolat, 2010.
20. O'zbekiston Respublikasining ma'muriy huquqi. – Toshkent: Adolat, 1999.
21. BMTning "Bola huquqlari to'g'risidagi" Konvensiyasi

Axborot manbalari (saytlar):

1. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.
2. www.edu.uz – O'zbekiston Respublikasi oliy va o'rta maxsus vazirligining portali.
3. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi qonunchilik hujjatlari milliy portali.
4. www.zionet.uz – O'zbekiston Respublikasi ta'lim portali.

7. Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O'quv-uslubiy kengashining 2020 yil 28 avgustdagi 10-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.

8. **Fan/modul uchun mas'ullar**
M.Abbasova – SamDUKF, "Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot " kafedrasida o'qituvchilari

9. **Taqrizchilar:**
J.Ibragimov - SamDU KF Biznesni boshqarish va axborot texnologiyalari fakulteti "Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot " kafedrasida o'qituvchisi (ichki)
I.Negmatov – SamDU, "Sotsiologiya va ijtimoiy ish" kafedrasida mudiri, falsafa fanlari nomzodi, dotsent (tashqi)